

OFERTA WDROŻENIOWA

Oznaczanie pozostałości akarycydów w wosku pszczelim

Słowa kluczowe: wosk pszczeli, akarycydy, pozostałości, GC-ECD, GC-MS

Opis wdrożenia

Stosowane od wielu lat chemiczne środki do zwalczania warrozy w coraz większym stopniu zagrażają jakości produktów pszczelich. Najniebezpieczniejsze z nich, należące do grupy syntetycznych pyretroidów (fluwalinatu, flumetryny) oraz pestycydów chloro- i fosforoorganicznych, kumulują się przede wszystkim w wosku pszczelim i pozostają w nim przez długi okres. Przy dłuższym pozostawianiu skażonych plastrów w ulu akarycydy mogą przenikać również do miodu. Regulacja Rady UE 2377/90 (1990) ustaliła maksymalne limity pozostałości (MRL) dla amitrazu i kumafosu w miodzie na poziomie odpowiednio 0,2 i 0,1 mg/kg. Kumulowanie się akarycydów w wosku prowadzi również do wytworzenia oporności pasożyta *Varroa destructor*, co wpływa bezpośrednio na skuteczność preparatów leczniczych.

Opracowano i zwalidowano procedury badawcze oznaczania następujących akarycydów: fluwalinatu, kumafosu, flumetryny, bromopropylatu, akrynatryny i deltametryny oraz głównego produktu rozkładu amitrazu – DMF-u (2,4-dwumetylofenyloformamidu).

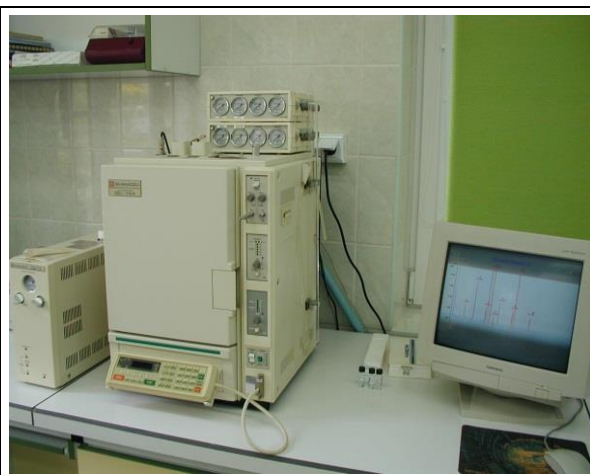
Badania DMF-u wykonano techniką chromatografii gazowej ze spektrometrem masowym (GC-MS) na kolumnie chromatograficznej ZB-5HT INFERNO 20 m x 0,18 mm x 0,18 µm (Phenomenex), a bada-

nia fluwalinatu, flumetryny, bromopropylatu, akrynatryny, kumafosu i deltametryny, techniką chromatografii gazowej z detektorem wychwytu elektronów (GC-ECD) na kolumnie chromatograficznej DB-35MS 30 m x 0,25 mm x 0,25 µm (Agilent J&W GC Column).

Do izolacji akarycydów z wosku wykorzystano technikę ekstrakcji w układzie cieczy stała (SPE) na kolumnkach z krzemianem magnezu, dla których odzysk badanych akarycydów wynosi powyżej 90%. Granicę oznaczalności metody dla DMF-u ustalono na poziomie 0,05 mg/kg, dla flumetryny 1 mg/kg, a dla pozostałych badanych substancji 0,5 mg/kg. Zakres roboczy metody dla DMF-u wynosi od 0,05 do 5 mg/kg, dla flumetryny od 1 do 10 mg/kg, dla pozostałych związków od 0,5 do 10 mg/kg. Współczynnik korelacji liniowej zależności sygnału od stężenia w wyznaczonych zakresach dla wszystkich oznaczanych substancji jest zadawalający (powyżej 0,996). Odzysk badanych akarycydów wynosi od 65 (DMF) do 96% (kumafos), średnio 75%. Współczynnik zmienności dla serii badań fortyfikowanych próbek wosku pszczelego, wykonanych w warunkach odtwarzalności wewnątrzlaboratoryjnej, nie przekracza wartości 20%.

Chromatograf gazowy z detektorem masowym (GC-MS)

Chromatograf gazowy z detektorem wychwytu elektronów (GC-ECD)

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Innowacyjność wdrożenia polega na opracowaniu metod oznaczania w wosku pszczelim pozostałości akarycydów techniką GC-ECD i GC-MS. Opracowane metody będą bardzo przydatne w kontroli wosku pszczelego, co przyczyni się do poprawy jakości produktu znajdującego się na krajowym rynku wykorzystywanym w pszczelarstwie do produkcji węzy, w szczególności na potrzeby pasiek ekologicznych oraz do kontroli czystości wosku wykorzystywanego w przemyśle farmaceutycznym. Opracowana metodyka oznaczania pozostałości akarycydów w wosku pszczelim zostanie wykorzystana w międzynarodowym dokumencie normalizacyjnym opracowywanym przez International Honey Commission.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Laboratorium Badania Jakości Produktów Pszczelich (jednostce strukturalnej Instytutu Ogrodnictwa) oraz inne laboratoria krajowe zajmujące się badaniami produktów pszczelich.

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Produktów Pszczelich Oddział
Pszczelnictwa IO w Puławach

Autor:

dr hab. Teresa Szczesna, prof. IO
tel. 81 886 42 08,
e-mail: Teresa.Szczesna@man.pulawy.pl

Współautorzy:

dr hab. Helena Rybak-Chmielewska, prof. IO.
mgr Ewa Waś
mgr Monika Pytlak
mgr Katarzyna Kachaniuk